

શ્રી કે આર કટારા આર્ટ્સ કોલેજ, શામળાજી

M A Sem - 2

Subject - Sociology P. No - C C - 203

(Urban Society In India)

નીચે આપેલ પ્રશ્નો માટે સાચો વિકલ્પ પસંદ કરો.

1) ભારતમાં નગર સમાજશાસ્ત્રનો ઉદ્ભવ - વિકાસ કયાંની દેણગી છે?

(અ) પૂર્વ (બ) પશ્ચિમ (ક) ઉત્તર (ડ) દક્ષિણ

2) ભારતમાં નગરના સામાજિક - આર્થિક સર્વેક્ષણોના પ્રણેતા કોણ છે?

(અ) ડી આર ગાડગીલ (બ) આર કે મુકરજી (ક) ડી એન મજમુદાર (ડ) વિકટર ડીસોઝા

3) કાનપુર શહેરના સામાજિક સંગઠનનો અભ્યાસ કોણે કર્યો?

(અ) ડી આર ગાડગીલ (બ) આર કે મુકરજી (ક) ડી એન મજમુદાર (ડ) વિકટર ડીસોઝા

4) ચંદીગઢ શહેરનો અભ્યાસ કયા વિદ્વાને કર્યો છે?

(અ) ડી આર ગાડગીલ (બ) આર કે મુકરજી (ક) ડી એન મજમુદાર (ડ) વિકટર ડીસોઝા

5) રાંચી નગરનો અભ્યાસ કોણે કર્યો છે?

(અ) એલ પી વિદ્યાર્થી (બ) આર કે મુકરજી (ક) ડી એન મજમુદાર (ડ) વિકટર ડીસોઝા

6) ભારતમાં સમાજશાસ્ત્રીય દષ્ટિએ અગત્ય ધરાવતા પાસાને અનુલક્ષીને નગર સમાજશાસ્ત્રનું વિષયવસ્તુ કોણે પ્રસ્તુત કર્યું છે?

(અ) આર કે મુકરજી (બ) વિકટર ડીસોઝા (ક) ડી એન મજમુદાર (ડ) ડી આર ગાડગીલ

7) નગરના ઉદ્ભવ અને વિકાસની, ગામડાનું નગરમાં રૂપાંતર પામવાની અને ગામડામાંથી શહેરમાં સ્થળાંતર થવાની પ્રક્રિયાને શું કહેવાય?

(અ) સામાજિક સંગઠન (બ) સામાજિક સ્તરરચના (ક) નગરીકરણ (ડ) નગરવાદ

8) નગરની વિશિષ્ટ જીવનશૈલીને શું કહેવાય?

(અ) સામાજિક સંગઠન (બ) સામાજિક સ્તરરચના (ક) નગરીકરણ (ડ) નગરવાદ

9)નગરોની સમસ્યાઓના ઉકેલ માટેની નીતિના ઘડતરમાં કોણ ખૂબજ અગત્ય ધરાવે છે?

(અ) નગરના કાર્યો (બ) નગર આયોજન (ક) નગર વ્યવસ્થા (ડ) ગંદા વસવાટો

10) કોના મતે ભારતમાં ગ્રામીણ સમાજશાસ્ત્ર અને નગર સમાજશાસ્ત્ર જેવો ભેદ પાડવો તે અર્થપૂર્ણ નથી?

(અ) પ્રો. રાવ (બ) એલ પણ વિદ્યાર્થી (ક) પોકોક (ડ) વિકટર ડીસોઝા

11) નગરના ત્રણ ચાવીરૂપ લક્ષણો કોણે દર્શાવ્યા છે?

(અ) પ્રો. રાવ (બ) એલ પણ વિદ્યાર્થી (ક) પોકોક (ડ) લુઈ વર્થ

12) 2011 ની વસ્તીગણતરી પ્રમાણે ભારતમાં કેટલા નગરો છે?

(અ) 7742 (બ) 7842 (ક) 7942 (ડ) 8042

13) ભારતનું સૌથી મોટું મહાનગર કયું છે?

(અ) કલકત્તા (બ) દિલ્હી (ક) મુંબઈ (ડ) ચેન્નઈ

14) યંત્રવત્ જીવન એ કોની લાક્ષણિકતા છે?

(અ) ગામડાની (બ) જ્ઞાતિની (ક) સમાજની (ડ) શહેરની

15) માનવ પરિસ્થિતિશાસ્ત્રના પ્રણેતા કોણ છે?

(અ) પાર્ક અને બર્ગેસ (બ) હરિશ દોશી (ક) આયર અને જોન્સ (ડ) લુઈ વર્થ

16) સમુદાયોના અભ્યાસમાં પરિસ્થિતિશાસ્ત્રનું દ્રષ્ટિબિંદુ સૌપ્રથમ કયાંના સમાજશાસ્ત્રીઓએ અપનાવ્યું?

(અ) રશિયાના (બ) અમેરિકાના (ક) ભારતના (ડ) ચીનના

17) કેન્દ્રસ્થી વિસ્તારનો સિધ્ધાંત કોણે આપ્યો?

(અ) પાર્ક (બ) હરિશ દોશી (ક) લુઈ વર્થ (ડ) અર્નેસ્ટ બર્ગેસ

18) શિકાગો નગરનો પરિસ્થિતિશાસ્ત્રીય અભ્યાસ કોણે કર્યો?

(અ) બર્ગેસ (બ) પાર્ક (ક) હરિશ દોશી (ડ) લુઈ વર્થ

19) ધ ગ્રોથ ઓફ સીટી નામનો લેખ કોણે લખ્યો?

(અ) પાર્ક (બ) અર્નેસ્ટ બર્ગેસ (ક) લુઈ વર્થ (ડ) પોકોક

20) કેન્દ્રસ્થી વિસ્તારના સિધ્ધાંત મુજબ નગરના કેટલા કેન્દ્રસ્થી વિસ્તાર હોય છે?

(અ) સાત (બ) છ (ક) પાંચ (ડ) ચાર

21) માનવ પરિસ્થિતિશાસ્ત્રીય દ્રષ્ટિબિંદુથી નગરને જોવું અને સમજવું તેને નગર સમાજશાસ્ત્રનો કયો અભિગમ કહેવાય?

(અ) વિઘટન (બ) નગરીય (ક) સેક્ટર (ડ) ઈકોલોજીકલ

22) કેન્દ્રસ્થી વિસ્તારનાં સિધ્ધાંત મુજબ મધ્યવર્તી વિસ્તાર શેનો છે?

(અ) સંક્રાંતિ (બ) વેપાર (ક) નિવાસસ્થાન (ડ) દૈનિક પ્રવાસી

23) નગર વિકાસને લગતો સેક્ટર સિધ્ધાંત કોણે પ્રસ્તુત કર્યો છે?

(અ) લુઈ વર્થ (બ) પાર્ક (ક) હોમર હોયટ (ડ) બર્ગેસ

24) નગરનો વિકાસ વર્તુળાકાર હોતો નથી - એવું કોણે કહ્યું છે?

(અ) બર્ગેસ (બ) લુઈ વર્થ (ક) પાર્ક (ડ) હોમર હોયટ

25) નગરની ભૌતિક રચનાના વિભાગ કે ક્ષેત્ર માટે Zone શબ્દ કોણે પ્રયોજ્યો છે?

(અ) બર્ગેસ (બ) લુઈ વર્થ (ક) પાર્ક (ડ) હોમર હોયટ

26) નગરની ભૌતિક રચનાના વિભાગ કે ક્ષેત્ર માટે Sector શબ્દ કોણે પ્રયોજ્યો છે?

(અ) લુઈ વર્થ (બ) પાર્ક (ક) હોમર હોયટ (ડ) બર્ગેસ

27) વસ્તીના કદના પાયા પર નગરોના કેટલા પ્રકાર છે?

(અ) સાત (બ) છ (ક) પાંચ (ડ) ચાર

28) 25 હજારથી વધુ વસ્તીવાળા સમુદાયને કયા નામે ઓળખવામાં આવે છે?

(અ) નગર (બ) કસબા (ક) મહાનગર (ડ) મેગા સિટી

29) 10 લાખથી વધુ વસ્તીવાળા નગરોને કયા નામે ઓળખવામાં આવે છે!

(અ) શહેર (બ) મહાનગર (ક) કસબા (ડ) નગર

30) 15 હજારથી વધુ વસ્તીવાળા વિસ્તારને કયા નામે ઓળખવામાં આવે છે!

(અ) નગર (બ) મહાનગર (ક) મેગાસિટી (ડ) કસબા

31) વહીવટી પાયા પર નગરોના પ્રકાર કેટલા છે?

(અ) ત્રણ (બ) ચાર (ક) પાંચ (ડ) છ

32) ભારતનું પાટનગર કયું છે?

(અ) મુંબઈ (બ) દિલ્હી (ક) કલકત્તા (ડ) ભોપાલ

33) ગાંધીનગર એ કયા રાજ્યનું પાટનગર છે?

(અ) મહારાષ્ટ્ર (બ) રાજસ્થાન (ક) ગુજરાત (ડ) ગોવા

34) હરદ્વાર એ કયું શહેર છે?

(અ) ધાર્મિક (બ) ઔદ્યોગિક (ક) વહીવટી (ડ) ખનિજ

35) નીચેનામાંથી ખનિજ શહેર કયું છે?

(અ) હરદ્વાર (બ) ધનબાદ (ક) સુરત (ડ) તક્ષશિલા

36) નીચેનામાંથી ઔદ્યોગિક શહેર કયું છે?

(અ) હરદ્વાર (બ) ધનબાદ (ક) સુરત (ડ) તક્ષશિલા

37) જે શહેરનો ઉદ્ભવ અમુક ઉદ્યોગના વિકાસને લીધે થયો હોય તેવા શહેરને કયું શહેર કહેવાય?

(અ) ધાર્મિક (બ) વહીવટી (ક) ખનિજ (ડ) ઔદ્યોગિક

38) ગુજરાતમાં આવેલું અતુલ એ કયું શહેર છે?

(અ) ધાર્મિક (બ) ઔદ્યોગિક (ક) વહીવટી (ડ) ખનિજ

39) ભિલાઈ અને રૂરકેલામાં શેના કારખાના સ્થપાયા છે?

(અ) ખનિજ (બ) કાપડ (ક) લોખંડ (ડ) ખાતર

40) કોના મતે નગરીકરણ વસ્તીનું કેન્દ્રીકરણ સૂચવતો ખ્યાલ છે?

(અ) બર્ગેલ (બ) એમ એસ ગોર (ક) આશિષ બોઝ (ડ) એલ્ડરીજ

41) 1971માં ભારતમાં નગરોની સંખ્યા કેટલી હતી?

(અ) 2590 (બ) 2690 (ક) 2790 (ડ) 2890

42) 2011માં એક લાખથી વધુ વસ્તીવાળા શહેરોની સંખ્યા કેટલી હતી?

(અ) 268 (બ) 368 (ક) 468 (ડ) 568

43) 1951માં એક લાખથી વધુ વસ્તીવાળા શહેરોની સંખ્યા કેટલી હતી?

(અ) 71 (બ) 72 (ક) 75 (ડ) 76

44) દશ લાખથી વધુ વસ્તીવાળા મહાનગરોની સંખ્યા 1951ની સાલમાં કેટલી હતી?

(અ) 5 (બ) 6 (ક) 7 (ડ) 8

45) 2011માં ભારતમાં મેગાસિટીની સંખ્યા કેટલી થઈ?

(અ) 25 (બ) 35 (ક) 45 (ડ) 55

46) ગુજરાતમાં 10 લાખથી વધુ વસ્તીવાળા કેટલાં શહેરો છે?

(અ) બે (બ) ત્રણ (ક) પાંચ (ડ) ચાર

47) નગરીકરણનું ચાવીરૂપ કારણ શું છે!

(અ) સ્થળાંતર (બ) બેકારી (ક) ગરીબી (ડ) શિક્ષણ

48) માનવસંચાલિત ઉત્પાદનના સાધનોની જગ્યાએ યંત્રસંચાલિત સાધનોનો ઉપયોગ એટલે શું?

(અ) પશ્ચિમીકરણ (બ) ઉદ્યોગીકરણ (ક) સંસ્કૃતિકરણ (ડ) આધુનિકીકરણ

49) નગરમાં વસવાટ કરતી વ્યક્તિઓના વધતા જતા દરને સૂચિત કરવા માટે નગરીકરણ શબ્દ કોણે પ્રયોજ્યો છે?

(અ) એલ્ડરીજ (બ) બર્ગેલ (ક) એમ એસ ગોર (ડ) આશિષ બોઝ

50) પશ્ચિમી વિદ્વાનોએ ભારતમાં નગરીકરણને કયા નામે ઓળખાવ્યું છે?

(અ) ઉદ્યોગીકરણ (બ) પશ્ચિમીકરણ (ક) સંસ્કૃતિકરણ (ડ) અતિનગરીકરણ